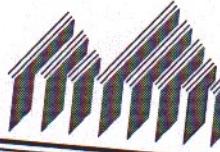

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

СОЮЗ ПРОМЫШЛЕННИКОВ
И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ
АРМЕНИИ

UNION OF MANUFACTURERS AND BUSINESSMEN OF ARMENIA

0018 ՀՀ, Երևան, Տիգրան Մեծ 20/2

0018 РА, Ереван, ул. Тигран М.

0018 RA, Yerevan, Tigran Mets 20/2

Call Me: 20/2 0018
+37410 54-07-15, +3741054-07-16 E-mail: info@umba.am

«Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարար,
Նախարարին կից հասարակական խորհրդի նախագահ
Արայիկ Հարությունյանին

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների
միություն ՀԿ -ի նախագահ
Ա. Ղազարյանից

Հ. Ղազարյանից
ՀՀ, 0018 Երևան, Տիգրան Մեծի պող. 11

Հեռ.՝ +374540717, +374540715, e-mail: info@umba.am
Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն ՀԿ,
Պետական գրանցման համար 211.171.02913

ԴԻՄՈՒՄ

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն հասարակական կազմակերպության (այսուհետ՝ ՀԱԳՄ) անունից ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարին կից հասարակական խորհրդի (այսուհետ՝ Հասարակական խորհրդ) կազմում ընդգրկել Միության խորհրդի անդամ, Անտարես հոլդինգի նախագահ Արմեն Մարտիրոսյանին ([Էլ-հասցե՝ Armen_Martirosyan@antares.am](mailto:Armen_Martirosyan@antares.am); armen@antares.am, բջջ.՝ +37491406648)։ Կից ներկայացնում եմ պահանջվող փաստաթղթերը.

1. ՀԱԳՄ պետական գրանցման վկայականի և կանոնադրության պատճեները,
2. Տեղեկանք ՀԱԳՄ վերջին2 տարիների գործունեության մասին,
3. Հիմնավորում հասարակական խորհրդում ՀԱԳՄ-ին ներգրավման համար,

Դիմող՝

Արսեն Ղազարյան ՀԱԳՄ նախագահ

« 26»սեպտեմբերի 2019թ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԴՅԱՌԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԻՐԱՎԱՔԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈԵԳԻՍՏՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՅՆԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑԱՄԱՏՅԱՆԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔ առ 2017-07-28

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ»

Հասարակական կազմակերպություն (ՀԿ)

Գրանցման համար՝ 211.171.02913

Հիմնադրման տարի՝ 1996

Գրանցման ամսաթիվ՝ 2004-09-16

Գործունեության ժամկետ՝ Անժամկետ

Կարգավիճակ՝ Իրավաբանական անձի լուծարման գործընթացում գտնվելու կամ գործունեության (գոյության) դադարման մասին պետական միասնական գրանցամատյանում տեղեկություններ գրառված չեն:

Իրավաբանական անձի ծածկագիր (ԶԿԴ)՝ 39135325

Հարկ վճարողի հաշվառման համար (ՀՎՀՀ)՝ 02210283

Սոցիալական վճարների պարտավորությունների
անձնական հաշվի քարտի համար (Ապահովադրի՝
ծածկագիր)՝ 43172913

Էլ. փոստ -

Կայք -

Գտնվելու վայրը

Հասցե՝ Տիգրան Մեծի / Շ / 20/2 ԿԵՆՏՐՈՆ 0010 ԵՐԵՎԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հեռախոս՝ 10-000000

Գործադիր մարմնի դեկանը

Պաշտոն՝ Նախագահ

Անուն՝ Ազգանուն՝ ԱՐՄԵՆ ՂԱԶԱՐՅԱՆ ԿՈԼՈՂՅԱՆ

Անձնագրային տվյալներ՝ BA1529406 2015-01-21 011

Հասցե՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ Փ. / Շ / 26 / 36 ՄԱԼԱԹԻԱ-ՄԵՐԱՍԻՆ
0084 ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱՐԵՎԵՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՐԱՎԱԿ ԱՐԵՎԵՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ 2011-01-17
ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԵՎԵՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Տևակություններ իրավահաջորդության / իրավանախորդության վերաբերյալ
Իրավանախորդ(ներ) գրաված չեն

Պնտական միասնական գրանցավատյանում կատարված փոփոխություններ	
Գրանցման ամսաթիվ	Փոփոխություններ
2012-05-25	Կանոնադրության թվայնացում
2014-02-17	Գործադիր մարմնի ղեկավարի տվյալների փոփոխություն
2015-02-13	Անվանման փոփոխություն Իրավաբանական հասցեի փոփոխություն Կանոնադրության փոփոխություն (նոր խմբագրությամբ կանոնադրություն)
2016-07-28	Գործադիր մարմնի ղեկավարի տվյալների փոփոխություն
2017-07-28	Կանոնադրության փոփոխություն (նոր խմբագրությամբ կանոնադրություն)

Քաղվածքը տրամադրող՝ Տեսություն
ստորագրություն

Հայա Ներսեսյան

Քաղվածքի տրամադրման ամսաթիվ

28-07-2017

44347

03 U 0666072

բազմաթիվ տպագործություններում

zu einem der Vorschriften der gesetzlichen
Vereinbarung ^{abzuwenden} zu verhindern.

ପ୍ରକାଶନ ପତ୍ର ପରିଚୟ

Գրանցված է պատուին ռեգիստրի

Գրամագիր համար՝ 211-171-02913

Գրամքը առաջին ամսաթիվը՝ 1901 թվականի հունվարի 1-ին է:

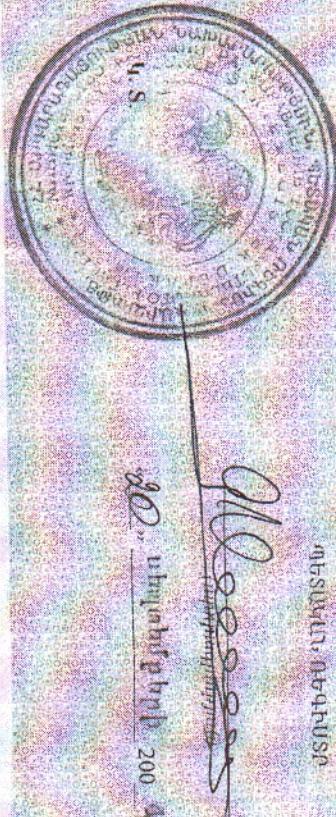
Երակարսության ամեն ծանդիպվել կազմ

Ապահով կօգու տրեսութիւնների

พุทธศาสนาในประเทศไทย

պայմանն ուժի մեջ է գրած Անդրկովութեան

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE: 2004

ՆԵՐԴԻՐ 004

ԴՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁՈՎ ԱՇԽԱՏԱԿՐԵՎ ՎԻՆԱՅԵԼՈՒՄ
Ա 0330066072 ՎԱՐԴԱՎԵՐԴԻ
ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ ԽՈՍՔ ԱՆՁՈՎ ԱՇԽԱՏԱԿՐԵՎ
ԱՐԴՅՈՒՆՔԵՐՈՒՄ ԵԿ ԳՐԾՄԱՐԴԻՆ
ՍԻՆԻՐԵՐԵՐԸ ՀԱՄԱՐՄԿՎԱԾ ՎԱԾՎԿԳՐԴԻ-ՑՈՒՆ

Հայոց Հանրապետության Ազգային գրքահանձնության
Նախարարի Արևելյան գումարային կուռարշաւ
Արդյունք՝ BA1529406, դրվ.՝ 2015-01-21, Կոմիջից
հայցը ԱՄ ԴՐԱՄՆ 0,76 / 26 / 36 ՄԱՄԵՐԻ ՄԵԽԱՍՏԻՒ
0084 ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Իրավաբարության պահի հայաստանուրի մակարդակության
գումարային համարը՝
ԱՄ ԴՐԱՄՆ 0,76 / 26 / 36 ՄԱՄԵՐԻ ՄԵԽԱՍՏԻՒ
ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՐԱՌՈՒՄ
ՓՈՒՂՄԱԿՐՈՒԾ (ՎՃՐ) ՊՐԵՍՎԵՏԵՐ Է (Ը) 2016 07 28-ին

ՀԱՅՈՒԹՎԱԿԱՆ

2016 02 2016

Հերոին ուժի մեջ է պիտի վկայութեան հետ միախա

ՎԿԱՅԱՎԵՎ

03 Ա 066072

Կրօքարտական անձի պիտական գրանցում

, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾՎԱՄԱՐՄԵՐԻ
(անդամություն)

/ԳՐԵՎԱՆ ՌԻՄԵՆ/ / ՄԻԼԻՔ ՅԱՆԻ /, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԿԱՐՈՒՅՐ ՊՈՐՈՎՑՈՒՄ

ԿԱՆՐԱՄԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿՐՕՔԱՐՏ

ԿԱՆՐԱՄԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿՐՈՔԱՐՏԻ ԿՐՈՔ

ԿԱՆՐԱՄԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿՐՈՔԱՐՏ

Վարչական գործադրության մասին հայտ

03Ա 066072

ՆԵՐԻԻՐ

4.5

20

Ա

20

Ա

2004 թ.

4.5

20

Ա

20

Ա

2004 թ.

Կանոնադրությունը կազմվել է՝

2017 թ հունիսի 21-ին

Բաղկացած է 10 թերթից

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների
միություն» հասարակական կազմակերպության
2017 թ. հունիսի 21-ի

արտահերթ հեռակա համագումարի որոշմամբ

«Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների
միություն» հասարակական կազմակերպության
սախազին՝ Արմեն Դավարյան

Տպագրված է ընդամենը 2 օրինակ

Օրինակ 1

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

Հայաստանի Հանրապետության Իրավաբանական
անձանց պետական ռեգիստրի կենտրոնական
մարմնի կողմից

«16» - 09- 2004թ.

Գրանցման համար 211.171.02913

Վկայական 03Ա066072

«16» - 09 -2004թ գրանցված կանոնադրության

թիվ 001-2 փոփոխությունը գրանցված է

ՀՀ իրավաբանական

անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության
կողմից

«28» 07 2017 թ.

ՀՀ իրավաբանական

անձանց պետական ռեգիստրի գործակալություն

Հայոց Հանրապետության իշխանության կողմէ

(նոր խմբագրություն)

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ՍԻՌԻԹՅՈՒՆ»

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

2017 թ.

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1 «Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն» հասարակական կազմակերպությունը (այսուհետև՝ Միություն) շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող (ոչ առևտրային) հասարակական կազմակերպություն է, որը իրենց շահերի ընդհանրության հիման վրա միավորում է արդյունաբերության, առևտրի, ֆինանսական, տրանսպորտի, շինարարության և այլ ոլորտներում գործարարությամբ գրաղուղ ՀՀ քաղաքացիներին, օտարերկրյա պետությունների քաղաքացիներին, քաղաքացիություն չունեցող անձանց և իրավաբանական անձանց:
- 1.2 Միությունը իր գործունեությունը կազմակերպում և իրականացնում է ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, ՀՀ հասարակական կազմակերպությունների մասին և այլ ՀՀ օրենքների ու իրավական ակտերի, միջազգային ու միջազնական պայմանագրերի և սույն կանոնադրության հիման վրա:
- 1.3 Միության գործունեության սկզբունքներն են՝ օրինականությունը, խորականության բացառումը, բարեխաղաղությունը, անդամների շահերի ընդհանրությունը, անդամության կամավորությունը, ինքնակառավարումը, հաշվետվողականությունը:
- 1.4 Միության գործունեության ընթացքում կիրառվող լեզուներն են՝ հայերենը, ռուսերենը և անգլերենը:
- 1.5 Միության անվանումն է՝
- 1.6 ա) հայերեն՝ «Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն» հասարակական կազմակերպություն, կրճատ՝ ՀԱԳԿ,
- 1.7 բ) ռուսերեն՝ “Союз промышленников и предпринимателей Армении” общественная организация, кратко – СППА,
- 1.8 գ) անգլերեն՝ “Union of Manufacturers and Businessmen of Armenia” public organization, кратко – UMBA :
- 1.9 Միությունը ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ պետական գրանցման պահից, տնօրինում է իրեն պատկանող գույքը, ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, հաշվարկային և այլ հաշվներ բանկերում, կարող է ձեռք բերել և իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:
- 1.10 Միությունը իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով:
- 1.11 Միությունը պատասխանատու չէ պետության պարտավորությունների համար, իսկ պետությունը պատասխանատու չէ Միության պարտավորությունների համար:
- 1.12 Միությունը պատասխանատու չէ իր անդամների պարտավորությունների համար:
- 1.13 Միությունը ունի իր անվանմամբ կերպ կնիք՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով և Միության խորհրդանշական դրոշ և տիտղոսաթերթեր:
- 1.14 Միությունը ունի իր խորհրդանշը, որն իրենից ներկայացնում է Արարատ լեռան ուրվագծով գրաֆիկական աշխատանք: Միությունն ունի իր դրոշը, որը մեկը երկուսի վրա սպիտակ կտոր է, որի մեջտեղի մասում պատկերված է Միության խորհրդանշիշը: Խորհրդանշիշի և դրոշի պատկերը ներկայացված է սույն Կանոնադրության մաս հանդիսացող հավելվածում:
- 1.15 Միության գունվելու վայնն է՝
- 1.16 ք.Երևան 0018, Տիգրան Մեծի 20/2, հեռ.՝ 010540715:
- 1.17 Միությունը գործում է ՀՀ ամբողջ տարածքում և արտերկրներում վերջիններիս օրենսդրության համաձայն:

2. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

- 2.1 Միության գործունեության առարկան է՝
- 2.1.1 Հայաստանի Հանրապետությունում գործարարության ազատ ու արդյունավետ զարգացման համար պայմանների ստեղծմանը նպաստելը և նրանց գործունեությանը լայնորեն աջակցումն ու օժանդակումը,
- 2.1.2 պետության կողմից տարվող տնտեսական քաղաքականության, ընդունված օրենքների և որոշումների մասին գործարաներին մշտական տեղեկատվության ապահովումը, ինչպես նաև

- գործարար շրջաններին հուզող հարցերի և պետության կողմից վարվող քաղաքականության վերաբերյալ նրանց կարծիքը պետական մարմիններին ներկայացնելը,
- 2.1.3 Միության անդամների տնտեսական, իրավական և օրինական այլ շահերի պաշտպանությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանյան պետություններում:
- 2.2 Միության նպատակներն են
նպաստել և աջակցել՝
- 2.2.1 շուկայական ենթակառուցվածքների ստեղծմանը, արյունաքարտության և տնտեսության այլ ճյուղերում կառուցվածքային փոփոխությունների ու հետազո զարգացման ռազմավարության մշակմանը, արտադրության արդիականացմանը ու մրցունակ արտադրանքի թողարկմանը և այդ ճանապարհով միջազգային տնտեսական համակարգում Հայաստանի տնտեսական համակարգի ինտեգրմանը,
- 2.2.2 Հայաստանում նպատակային ներդրումային քաղաքականությանը,
- 2.2.3 ազգային և միջազգային համամանակ կազմակերպությունների, ինչպես նաև արտերկրի ու սփյուռքի գործարար շրջանների հետ սերտ կապերի հաստատմանը,
- 2.2.4 ազգային առանձնահատկությունները հաշվի առնող և գործարարության զարգացումը խրախուսող հարկային քաղաքականության ներդրմանը և կատարելազգործմանը,
- 2.2.5 փոքր ու միջին բիզնեսի արյունավետության զարգացմանը, դրանց գործունեության համար նպաստավոր պայմանների ստեղծմանը,
- 2.2.6 նորարարական գիտական, գիտատեխնիկական ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը,
- 2.2.7 տնտեսության զարգացման պահանջներին միտքած կայուերի պատրաստմանը և վերապատրաստմանը,
- 2.2.8 տնտեսավարող սույնեկտների պատրաստի արտադրանքի իրացմանը և հումքի ձեռքբերմանը, շուկաների հետազոտությունների, ինչպես նաև ցուցահանդեսների և տոնավաճառների կազմակերպմանը,
- 2.2.9 ժողովրդավարական ու իրավական պետության ամրապնդմանը, շուկայական տնտեսական հարաբերությունների զարգացման վերաբերյալ քարոզչությանը,
- 2.2.10 տնտեսության զարգացման ծրագրերի և ձեռնարկատիրական գործունեությանը վերաբերող օրենսդրական ակտերի նախագծերի մշակմանը ու դրանց անկախ փորձաքննության աշխատանքներին,
- 2.2.11 քաղաքացիական իրավահարաբերություններից ծագած տնտեսական վեճերի քննարկմանն ու լուծմանը,
- 2.2.12 ձեռնարկատիրական գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունների և վերլուծությունների հրապարակմանը,
- 2.2.13 սկսնակ գործարանների մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների բարձրացմանը, նրանց հայ վաճառականների ավանդույթների և, հատկապես, Ալեքսանդր Մանթաշյանցի կյանքի և գործունեության օրինակով ուղղորդելուն,
- 2.2.14 Հայաստանի և այլ պետությունների քաղաքացի հանդիսացող հայ գործարանների ազգանպաստ գործունեությունը հանրային լայն շերտերին ներկայացմանը և գործարանների նկատմամբ հասարակական դրական վերաբերությունների ձևավորմանը.
- 2.2.15 Հայ գործարանների միջն անմիջական համագործակցության հնարավորությունների և տարաքննույթ էլեկտրոնային հարթակների ստեղծմանը, կայացմանը և զարգացմանը:

3. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԲՐԱՎՈՒՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 3.1 Միությունը իրավունք ունի՝
- 3.1.1 իր անունից ձեռք բերելու և իրականացնելու գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրելու պարտականություններ, դատարանում հանդես գալու որպես հայցվոր կամ պատասխանող, բացելու բանկային հաշիվներ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների բանկերում՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամով և (կամ) արտաքինությունով,
- 3.1.2 ստեղծելու այլ կազմակերպություն կամ լինելու նրա մասնակից,
- 3.1.3 ստեղծելու առանձնացված ստրարաժանություններ կամ հիմնարկելու,
- 3.1.4 ստեղծելու տարածելու իր գործունեության մասին,
- 3.1.5 կազմակերպելու և անցկացնելու խաղաղ, առանց զենքի հավաքներ,

- 3.1.7 օրենքով սահմանված կարգով ներկայացնելու ու պաշտպանելու իր և իր անդամների, շահառուների և կամավորների իրավունքներն ու օրինական շահերն այլ կազմակերպություններում, դատարանում, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում,
- 3.1.8 համագործակցելու այլ կազմակերպությունների, այդ թվում՝ միջազգային կամ օտարեկըրյակազմակերպությունների հետ, ինչպես նաև համակարգված գործունեություն ծավալելու, ընդհանուր շահեր ներկայացնելու և պաշտպանելու նպատակով այդ կազմակերպությունների հետ ստեղծելու Կազմակերպություն կամ անդամակցելու նրանց ստեղծած Կազմակերպությանը՝ պահպանելով իր ինքնուրույնությունը և իրավաբանական անձի կարգավիճակը,
- 3.1.9 իր կանոնադրությամբ սահմանված նպատակներին համապատասխան իրականացնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն, այդ նպատակով տնօրինելու իր գույքը և գործունեության արյունքները, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով ստեղծելու առևտրային կազմակերպություն կամ դատանալ նրա մասնակից,
- 3.1.10 իր նպատակներին համապատասխան՝ ունենալ շահառուներ, ինչպես նաև իր աշխատանքներում ներգրավել կամավորների,
- 3.1.11 Եթե կամավորի աշխատանքի տևողությունը գերազանցում է շաբաթական 20 ժամը, ապա Միությունը կամավորների հետ կորուս է կամավոր աշխատանքի մասին պայմանագիր: Արգելվում է կամավորներին ներգրավել Միության ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ,
- 3.1.12 կատարելու օրենքով շարգելված այլ գործողություն:
- 3.2 Միությունը պարտավոր է՝
- 3.2.1 վարել իր անդամների և կամավորների հաշվառումը,
- 3.2.2 «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված դեպքում ենթարկվել պարտադիր առողջիւթի,
- 3.2.3 պաշտոնական կայքի առկայության դեպքում հասցեի վերաբերյալ ծանուցել ՀՀ ԱՆՁԻՆԱԿԱՑՄԻ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությանը,
- 3.2.4 «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների կատարումը ստուգելու համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի (այսուհետև՝ Լիազոր մարմին) պատճառաբանված պահանջով ողջամիտ ժամկետում նրան տրամադրել իր կառավարման մարմինների որոշումների պատճենները կամ գործունեության մասին այլ փաստաթղթեր,
- 3.2.5 Միության անդամի պահանջով ոչ ավելի, քան պահանջի ստացման օրվանից հետո՝ ինչն աշխատանքային օրվա ընթացքում, նրան հնարավորություն տալ ծանորթանալու Միության կանոնադրությանը, հիմնադիր այլ փաստաթղթերի, համագումարի որոշումներին կամ տրամադրել լիմիտին թրթային կամ էկսուրոնային եղանակով՝ պահանջի ստացման օրվանից հետո՝ ինչն աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն կետում նշված տեղեկությունները, փաստաթղթերը տրամադրելու համար կարող է գանձվել վճար, որը չի կարող գերազանցել դրանք տրամադրելու համար կատարված ծախսերը,
- 3.2.6 Միության կանոնադրության փոփոխությունների, ինչպես նաև վերակազմակերպման կամ լրացրման դեպքերում՝ օրենքով սահմանված կարգով դիմել ՀՀ ԱՆՁԻՆԱԿԱՑՄԻ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությանը,
- 3.2.7 իր գործունեության և գույքի օգտագործման տարեկան հաշվետվությունները ներկայացնել Միության նախագահի հաստատմանը՝ ապահովելով այդ հաշվետվությունների հրապարակյանությունը,
- 3.2.8 վարել ձեռնարկատիրական գործունեության առանձնացված հաշվառում՝ դրա վերաբերյալ տեղեկությունները ներառելով օրենքով նախատեսված հաշվետվություններում: Միության կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության արյունքում ստացված շահույթը օգտագործվում է միայն կազմակերպության կանոնադրական նպատակների ուղղությամբ,
- 3.2.9 կատարել օրենքով սահմանված այլ պարտականություններ:

4. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԱՆԱԳՈՐԾՈՒՄ ԱՆԴԱՄԱՆԱԳՈՐԾՈՒՄ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 4.1 Միության անդամ կարող է լինել Հայաստանի և օտարեկրյա ցանկացած արյունաբերող և գործարար, որն ընդունում է Միության կանոնադրությունը, ցանկանում է մասնակցել նրա գործունեությանը և մուծում է անդամավճար: Միության անդամների ընդունելության և նրա կազմից դուրս գալու կարգը սահմանվում է Միության նախագահության կողմից:

- 4.2 Միության յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք:
- 4.3 Միության անդամը իրավունք ունի՝
- 4.3.1 սույն կանոնադրությամբ սահմանված գեղքերում և կարգով ընտրելու և ընտրվելու Միության կառավարման կամ վերահսկողություն իրականացնող մարմիններում,
- 4.3.2 մասնակցել Միության գործունեության իմանական փաստաթղթերի մշակմանը,
- 4.3.3 Անվճար օգուվել Միության խորհրդատվական, տեղեկատվական և այլ ծառայություններից,
- 4.3.4 մասնակցել Միության կողմից անցկացվող միջոցառումներին,
- 4.3.5 ներկայացնել առաջարկություններ և դիստորժյուններ Միության աշխատանքների վերաբերյալ,
- 4.3.6 օգտվել Միության աշակցությունից, եթե պետական իշխանության և կառավարման այլ մարմիններում քննարկվում է իր հարցը,
- 4.3.7 անարգել գուրս զալ Միությունից,
- 4.3.8 ներկա լինել համագումարին անձամբ, իսկ իրավաբանական անձի դեպքում՝ նաև լիազորված անձի միջոցով կամ Միության կողեգիալ կառավարման այլ մարմինների նիստերին,
- 4.3.9 Միությունից պահանջելու տեղեկություններ, ստանալու փաստաթղթերի պատճեներ՝ Միության կանոնադրության փոփոխությունների, մարմինների արձանագրությունների, որոշումների, գույքի կառավարումից ստացված դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստանալու նրա ֆինանսական հաշվետվությունների առողիսն իրականացրած անկախ առողիսն եղակացնության պատճենը, որոնք վերաբերում են վերջին երեք տարիներին,
- 4.3.10 Միության մարմինների որոշումները բողոքարկել Միության վերաբան մարմիններ՝ Միության նախագահության կողմից սահմանված կարգով,
- 4.3.11 դատական կարգով բողոքարկելու Միության մարմինների որոշումները՝ Հասարակական կազմակերպությունների մասին օրենքով սահմանված կարգով:
- 4.4 Միության անդամները պարտավորվում են՝
- 4.4.1 կատարել Միության կանոնադրության պահանջները, և կառավարման մարմինների որոշումները: Բարեխղճորեն կատարել կառավարման մարմինների որոշմամբ իր վրա դրված պարտականությունները,
- 4.4.2 ժամանակին կատարել անդամության և նպատակային վճարումները,
- 4.4.3 առավելագույն նպաստել Միության նպատակների իրականացմանը:
- 4.5 Միության անդամների համար երաշխավորվում է՝
- 4.5.1 Միության անդամ ընդունվելու մասին տեղեկատվության հրապարակայնությունը,
- 4.5.2 Միության տեղեկատվական բազայի տվյալներից օգտվելը,
- 4.5.3 բանկային և առևտրային զաղունքների պահպանումը:
- 4.6 Սույն կանոնադրության 4.4.1 և 4.4.3 ենթակետերում նշված պարտականությունները չկարատարած, ինչպես նաև Միության նպատակներին հակասող գործողություններ իրականացրած և ոչ հարիբ վարդ դրսորած անդամների նկատմամբ կիրառվում են կարգապահական տույժեր ընդհուպ մինչև Միության անդամությունից հեռացնելը:
- 4.7 Միության նախագահության և խորհրդի անդամը՝ մեկ տարի, Միության անդամը՝ երկու տարի անընդմեջ անդամակից չկատարելու դեպքում Միությանը տվյալ անդամի անդամակցությունը համարվում է կասեցված՝ մինչև Միության նախագահության որոշմամբ սահմանված ժամկետում չկատարված անդամակից ամբողջ գումարի վճարումը: Նշված ժամկետում անդամակից ամբողջ գումարի չկատարման դեպքում Միությանը տվյալ անդամի անդամակցությունը համարվում է դադարեցված: Սույն կետի համաձայն՝ Միության անդամակցությունը կորցրած անձը կարող է կրկին դառնալ Միության անդամ ոչ շուտ, քան անդամակցությունը կորցնելուց մեկ տարի հետո:
- 4.8 Միության յուրաքանչյուր անդամն տրվում է վկայական՝ Միության նախագահության կողմից սահմանված ձևին և հանձնման կարգին համաձայն:

5. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

- 5.1 Միության կառավարման մարմիններն են Միության համագումարը, Միության նախագահը, Միության Խորհուրդը և Միության նախագահությունը: Վերստուգիչ գործառությունների համար ընտրվում է հանձնաժողով:
- 5.2 Միության կառավարման բարձրագույն մարմինը Միության համագումարն է, որն ունի Միության գործունեության առնչվող ցանկացած հարցի վերջնական լուծման վերաբերյալ որոշում ընդունելու իրավունք:
- Միության համագումարը կարող է լինել հերթական կամ արտահերթ:

- Ներքական համագումարը հրավիրվում է ոչ պակաս, քան հինգ տարին մեկ անգամ՝ Միության Խորհրդի կողմից՝ անդամների համատեղ հավաքի ձևով:**
- 5.3** Միության խորհրդի որոշմամբ կարող է նախատեսվել բոլոր անդամների կամ Միության խորհրդի կողմից սահմանված կարգով որոշված համամասնությամբ նրանցից ընտրված պատվիրակների վահանակությունը համագումարին:
- 5.4** Միության համագումարի օրակարգի, նրա աշխատանքն սկսվելու տեղի, օրվա ու ժամի մասին մասնակիցները պետք է ծանուցվեն պատվիրակած նամակով կամ միության խորհրդի որոշմամբ այլ եղանակով՝ համագումարի անցկացման օրվանից առնվազն 14 աշխատաերային օր առաջ:
- Միության անդամների առնվազն մեկ երրորդի կամ Միության վերատուղի հանձնաժողովի սույն կանոնադրությունից բխող պատճառարանված պահանջի դեպքում, ոչ ուշ, քան հինգ օրվա ընթացքում, հրավիրվում է Միության արտահերթ համագումար, որի օրակարգի, անցկացման տեղի, օրվա ու ժամի մասին մասնակիցները պետք է ծանուցվեն երթական համագումարի հրավիրման համար նախատեսված եղանակով, սակայն ոչ ուշ, քան այդ համագումարի անցկացման օրվանից հինգ օր առաջ:
- Արտահերթ կարգով այն կարող է հրավիրվել նաև Միության նախագահի կամ Միության Խորհրդի անդամների առնվազն 1/2-ի պահանջով՝ դրա մասնակիցների համատեղ հավաքի ձևով կամ հեռակա կարգով՝ հեռախաղդրդակցության միջցների օգտագործմամբ՝ կազմելով համապատասխան արձանագրություն:
- Եթե Միության համագումարը անհնար է հրավիրել հինգերորդ տարին լրանալու օրը, ապա Միության մյուս կառավարման մարմինները պահպանում են իրենց լիազորությունները, բայց ոչ ավել քան վեց ամիս: Նշված ժամանակում Միության Խորհրդի կողմից համագումար չհրավիրելու դեպքում, կարող է համագումար հրավիրել Միության անդամների 1/3-ը համախմբող խումբը:
- 5.5** Միության համագումարն իրավագործ է, եթե հրավիրվել է կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, և եթե մասնակիցների թիվն ավելի է բոլոր անդամների կամ բոլոր պատվիրակների ընդհանուր թվի կեսից:
- 5.6** Միության համագումարի ընթացքի արձանագրման փաստաթղթերը պահպանվում են 5(հինգ) տարի:
- 5.7** Միության համագումարի բացառիկ իրավասությունն է՝
- 5.7.1** Միության կանոնադրության հաստատումը նրանում փոփոխությունների և (կամ) լրացրումների կատարումը կամ նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատումը,
- 5.7.2** Միության գործունեության և գոյրի օգտագործման հաշվետվությունների հաստատումը,
- 5.7.3** Հինգ տարի ժամկետով Միության նախագահի, Միության խորհրդի և վերատուղի հանձնաժողովի ընտրությունը, դրանց կազմի փոփոխումը կամ լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Միության Խորհրդի և վերատուղի հանձնաժողովի թվաքանակը որոշում է համագումարը,
- 5.7.4** Միության վերակազմակերպման մասին որոշման ընդունումը, գոյրի փոխանցման ակտի կամ բաժանիչ հաշվեկշռի հաստատումը, բայց դատարանի վճռով վերակազմակերպումից,
- 5.7.5** Միության լուծարման մասին որոշման ընդունումը, բայց դատարանի վճռով լուծարումից,
- 5.7.6** Միության կառուցվածքի հաստատումը,
- 5.7.7** Այլ իրավաբանական անձի առեղծումը, այլ կազմակերպությունում Միության մասնակցությանը հակասող մասին որոշման ընդունումը,
- 5.7.8** Միության մարմինների՝ իրավական ակտերի պահանջներին և սույն կանոնադրությանը հակասող որոշումների գործողության դադարեցումը:
- 5.8** Միության բարձրագույն մարմնը չի կարող իր բացառիկ իրավասության հարցերի վերաբերյալ որոշում ընդունելու իրավունքը փոխանցել Միության այլ մարմնի:
- 5.9** Համագումարի բացառիկ իրավասության հարցի վերաբերյալ որոշումն ընդունվում է, եթե կողմ է բվեարկել Միության բոլոր անդամների կամ բոլոր պատվիրակների թվի կեսից ավելին, իսկ այլ հարցերի վերաբերյալ որոշումները՝ համագումարի մասնակիցների կեսից ավելին:
- Եթե համագումարում ընդունվում է համագումարի որևէ մասնակիցի կամ նրա հետ փոխապակցված անձի (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, բույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր և բույր) գույքային կամ այլ շահերի վերաբերյալ հարց, ապա համագումարի տվյալ մասնակցը բվեարկությանը չի մասնակցուի:
- 5.10** Միության գործունեության կամ Միության համագումարի ընթացքում օրենքով և Միության կանոնադրությամբ չկանոնակարգված իրադրություն (իրավիճակ) առաջանալու դեպքում հարցերը լուծվում են համագումարի որոշմամբ:
- 5.11** Համագումարի արձանագրությունը ստորագրում են ժողովի նախագահողը և քարտուղարը:
- 5.12** Համագումարի որոշումը, որն ընդունվել է օրենքի կամ Միության կանոնադրության խախտմամբ կամ ուժահարել է Միության կամ նրա անդամի իրավունքներն ու օրինական շահերը, կարող է

դատական կարգով անվավել Միության կամ անդամի դիմումի հիման վրա:Դիմումը դատական կարող է տրվել 60 օրվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, եթե Միության անդամն իմացել է կամ պարտավոր եր իմանալ այդպիսի որոշման ընդունման մասին, եթե օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

5.13 Միության Խորհուրդը.

5.13.1 Միության նախագահի առաջարկությամբ ընտրում է Միության նախագահություն և փոխնախագահներ՝ նախագահության կազմից:

Միության փոխնախագահները, նախագահության անդամները ընտրվում և հետ են կանչվում Միության Խորհրդի նիստի մասմակիցների պարզ մեծամասնությամբ:

Միության փոխնախագահներին և նախագահության անդամներին հետ կանչելու մասին հարցը Միության Խորհրդի քննարկմանն է դրվում Միության նախագահի կամ Միության Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի սունվազու 1/3-ի պահանջով,

5.13.2 որոշում է ընդունում համագումար հրավիրելու մասին: Անհրաժեշտության դեպքում սահմանում է համագումարի պատվիրակների ընտրության կազմը և ներկայացուցչական չափորոշիչները,

5.13.3 հաստատում է Միության գործունեության հնագամա ծրագիրը,

5.13.4 վերսուգիշը հանձնաժողովի առաջարկությամբ քննարկում է ֆինանսատնտեսական գործունեության ընթացիկ ուսումնասիրման արդյունքները,

5.13.5 եիմսում է 22 տարածքում և արտասահմանյան պետություններում ներկայացուցչություններ, մասնաճյուղեր: Միության նախագահի ներկայացնեամբ նշանակում է մասնաճյուղերի նախագահներին և ներկայացուցչությունների դեկավարներին,

5.13.6 Միության նախագահի հրաժարականի կամ նրա կողմից իր պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում յոթ օրվա ընթացքում հրավիրվում է Խորհրդի նիստ՝ Միության համագումար հրավիրելու մասին օրակարգով: Միության խորհրդի այդ նիստը հրավիրում և դեկավարում է տարիքով ավագ փոխնախագահը,

5.13.7 հաստատում է Միության Խորհրդի և Միության նախագահության աշխատակարգերը,

5.13.8 պարբերաբար լուս է Միության նախագահի՝ իր և Միության նախագահության աշխատանքների մասին հաշվետվությունները,

5.13.9 սահմանում է Միության անդամների անդամակցարների և մուտքի վճարների չափը և մուծման կարգը,

5.13.10 հաստատում է Միության պարզեները,

5.13.11 որոշում է ընդունում իր լիազորությունների մի մասը Միության նախագահությանը տալու մասին,

5.13.12 ընտրում է Միության ատոլիսն իրականացնող անձին, եթե օրենքի համաձայն Միությունը ենթակա է պարտադիր ատոլիսի:

5.14 Խորհրդի նիստերը հրավիրվում և անց են կացվում ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս քան վեց ամիսը մեկ անգամ: Խորհրդի նիստը իրավագոր է, եթե նիստին մասնակցում են Խորհրդի անդամների առնվազու 1/2-ը:

Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են քաղ քվեարկությամբ՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Չայների հավասարության դեպքում Միության նախագահի ձայնը համարվում է որոշչի:

Անհրաժեշտության դեպքերում Միության նախագահի որոշմար Խորհրդի իրավատությանը վերաբերվող ցանկացած հարց կարող է քվեարկվել հարցման միջոցով: Այդ դեպքում դրազում ընդունում է խորհրդի ընդհանուր թվի պարզ մեծամասնությամբ:

5.15 Միության Խորհուրդը Խորհրդի անդամի խորհրդի կազմից կամ Միությունից դուրս գալու դիմումի, Սիության Խորհուրդը անդամականությունների կատարման անհնարինության և սույն կանոնադրությամբ սահմանված պարտականությունների կատարման անհնարինության և հետացնում է Միության տնօրենին: Նման դեպքերում այլ դեպքերում որոշում է կայացնում նրանց Խորհրդի կազմից հանելու մասին: Նման դեպքերում Խորհրդի քվորումը հաշվարկվում է Խորհրդի փաստացի անդամների թվաքանակից:

5.16 Խորհրդի նիստերին պարտադիր հրավիրվում են Միության հանձնաժողովների և մասնաճյուղերի նախագահները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

5.17 Միության նախագահությունը.

5.17.1 որոշում է անդամագրվելու և անդամությունից դուրս գալու հարցերը, Միության անդամների նկատմամբ, Միության նախագահի ներկայացմամբ կիրառում է խրախուսների և կարգապահական տույժի միջոցներ:

Կարգապահական տույժի ենթարկված միության անդամը նախագահության որոշումը կարող է բողոքարկել Միության Խորհուրդը: Այդ հարցում Միության Խորհրդի որոշումը վերջնական է,

5.17.2 Միության նախագահի առաջարկով հաստատում և հետացնում է Միության տնօրենին: Միության նախագահը մինչև Միության նախագահությունում տնօրենի հեռացման հարցի ընարկումը կարող է կասեցնել Միության տնօրենի գործունեությունը, որը չի կարող տևել երկու շաբաթից ավել,

5.17.3 հաստատում է միության տարեկան ծրագիրը,

5.17.4 ըստ անհրաժեշտության ձևավորում է Միության մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ,

- 5.17.5 Միության նախազահի առաջարկությամբ հաստատում և հեռացնում է Միության լրատվական միջոցների խմբագիրներին,
- 5.17.6 հիմնում է առեւրային կազմակերպություններ կամ որոշում է կայացնում մասնակից դառնալ այդայի կազմակերպություններին:
- Հաստատում է Միության՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված նպատակներին համապատասխան իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության ուղղությունները:
- 5.17.7 իրականացնում է Միության Խորհրդի որոշմամբ իրեն վերապահված, ինչպես նաև ցանկացած այլ Միության համագումարի, Միության նախազահի և Միության խորհրդի իրավասության մեջ շմտնող լիազորություններ:
- 5.18 Նախազահության նիստերը իրավիրվում և անց են կացվում ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան երկու ամիսը մեկ անգամ:
- 5.19 Նախազահության որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ, հավասարության դեպքում նախազահի ձայնը համարվում է վճռորոշ:
- Նախազահության նիստերին կարող են մասնակցել Միության Խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով: Նախազահության նիստերի մասին պարտադիր իրազեկվում են նաև Խորհրդի անդամները:
- Նախազահության նիստերին իրավիրվում են Միության հանձնաժողովների և մասնաճյուղերի նախազաները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:
- 5.20 Նախազահության նիստը իրավագոր է, եթե նիստին մասնակցում են նախազահության անդամների առնվազն 1/2-ը:
- 5.21 Միության նախազահը.**
- 5.21.1 ապահովում է Համագումարի կամ Միության կողեզիալ կառավարման այլ մարմինների որոշումների կատարումը,
- 5.21.2 միանձնյա տնօրինում է Միության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Միության անունից,
- 5.21.3 ներկայացնում է Միությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում,
- 5.21.4 տալիս է լիազորագրեր,
- 5.21.5 բանկերում բացում է Միության հաշվարկային (այդ թվում՝ արտարժութային) և այլ հաշիվներ,
- 5.21.6 իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, կատարման համար տալիս է պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,
- 5.21.7 հաստատում է Միության հաստիքացուցակը և տարեկան ծախսերի նախահաշիվը,
- 5.21.8 հաստատում է Միության գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթորթերը, այդ թվում՝ նրա առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների ներքին կարգապահական և այլ կանոնները.
- 5.21.9 հիմնագ տարին մեկ հաստատում է Միության, ինչպես նաև յուրաքանչյուր տարի՝ նրա մարմինների հաշվետվությունները,
- 5.21.10 իրականացնում է օրենքով և սույն կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ,
- 5.21.11 իրականացնում է Միության համագումարի, Խորհրդի և նախազահության որոշումներով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:
- 5.22 Նախազահի բացակայության դեպքում նախազահի հրամանով նրա պարտականությունները կատարում է փոխնախազահներից մեկը:
- 5.23 Միության տնօրենը.**
- 5.23.1 իր իրավասությունների սահմաններում առանց լիազորագրի ներկայացնում է Միությունը,
- 5.23.2 ապահովում է Միության նախազահի, Միության Խորհրդի և նախազահության որոշումների կատարումը,
- 5.23.3 իրականացնում է Միության նախազահի հրամանները և հանձնարարականները,
- 5.23.4 իրականացնում է Միության ֆինանսատնտեսական գործառույթները, բանկերում բացում է Միության հաշվարկային (այդ թվում՝ արտարժութային) և այլ հաշիվներ,
- 5.23.5 Միության նախազահի հետ համաձայնեցնելով ձևադրում է Միության աշխատակազմը,
- 5.23.6 իրականացնում է Միության աշխատակազմի ղեկավարությունը,
- 5.23.7 աշխատակազմի հաստիքային ու արտահաստիքային աշխատողներին տալիս է պարտադիր ցուցումներ, արձակում է հրամաններ, ընդունում և ազատում է աշխատակազմից:
- 5.24 Միության վերատուգիշ հանձնաժողովը իրավասու.**
- 5.24.1 տարին մեկ անգամ անցկացնելու Միության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգում,

- 5.24.2 ծանոթանալու Միության գործունեությանն առնչվող բոլոր փաստաթղթերին և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով պարտադիր քննարկման ենթակա առաջարկություններ ներկայացնել Միության մարմններին,
- 5.24.3 պահանջելու և ստանալու Միության գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություններ,
- 5.24.4 իրականացնելու տույն կանոնադրությամբ և Միության համագումարի որոշումներից բխող այլ լիազորություններ,
- 5.25 Միության վերատուգիշ հանձնաժողովի նիստը իրավագործ է, եթե նիստին մասնակցում է նրա անդամների առնվազն 1/2-ը: Հանձնաժողովի որոշումները ընդունվում են բաց քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Միության վերատուգիշ հանձնաժողովը ստուգման արդյունքները ներկայացնում է Միության համագումարին և Միության նորիրդին:
- 5.26 Միության վերատուգիշ հանձնաժողովի նախագահն ընտրվում է հանձնաժողովի կողմից: Նա մասնակցում է Միության նորիրդի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:
- 5.27 Միության գործունեության և գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվությունները համագումարի հաստատմանն են ներկայացնում դրանց վերաբերյալ վերատուգիշ հանձնաժողովի եզրակացության հետ մեկտեղ:

6. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՅԱՑՄԱՆ ՄՐՑՅՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՕԶՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 6.1 Միությունը որպես սեփականություն կարող է ունենալ շենքեր, շինություններ, բնակարանային ֆոն, տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ, դրամական միջոցներ, բաժնետումներ, արժեքթղթեր, օրենքով չարգելված այլ գույք:
- 6.2 Միության սեփականությունը գոյանում է մուտքի վճարներից, անդամավճարներից, դրամաշնորհներից և օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից, այդ թվում ձեռնարկատիրական գործունեությունից: Իր սեփականությունը հանդիսացող գույքի իրացումից, վարկերից, նվիրատվություններից, կտակներից և օրենքով չարգելված այլ, այդ թվում օտարերկրյա աղբյուրներից:
- 6.3 Միությունն իրեն պատկանող գույքը տիրապետում, օգտագործում և տնօրինում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված նպատակների իրականացման համար ու այդ նպատակներին համապատասխան՝ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:
- 6.4 Միության հիմնադիրների և անդամների՝ սեփականության իրավունքը Միությանը հանձնած, ինչպես նաև այլ աղբյուրներից ստացված գույքը Միության սեփականությունն է:
- 6.5 Միության հիմնադիրները և անդամները Միությանը որպես սեփականություն հանձնած գույքի Միության հիմնադիրները նկատմամբ իրավունքներ չունեն: Նրանք պատասխանառ չեն (ներառյալ՝ անդամավճարները) նկատմամբ իրավունքներ չունեն: Նրանք պատասխանառ չեն (ներառյալ՝ անդամավճարները) նկատմամբ իրավունքների համար կազմակերպությունը՝ իր հիմնադիրների և անդամների պարտավորությունների համար:
- 6.6 Միության գույքը չի կարող բաշխվել նրա հիմնադիրներին և անդամներին:
- 6.7 Միության հաշվառահական հաշվառումը և վիճակառությունը վարկում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

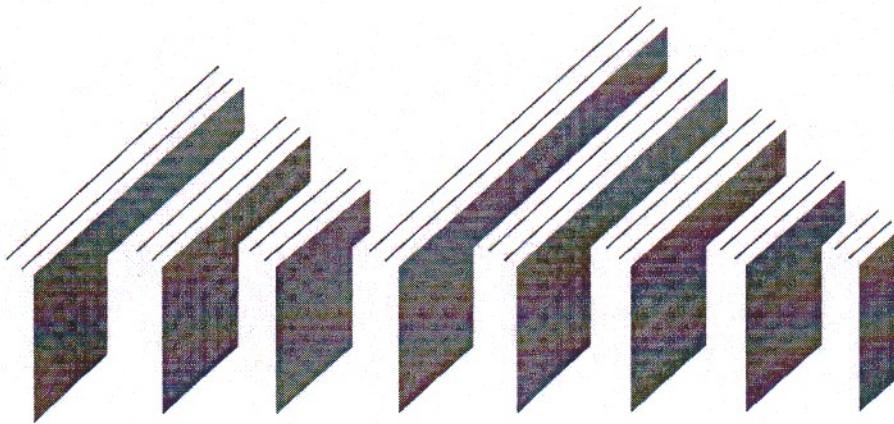
7. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱԴՐՈՒՄԸ

- 7.1 Միության վերակազմակերպումը (միաձուլում, միացում, բաժանում, առանձնացում, վերակազմավորում) կատարվում է համագումարի որոշմամբ:
- 7.1.1 Միության վերակազմակերպումը դատական կարգով հնարավոր է միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով:
- 7.1.2 Միությունը կարող է միաձուլվել այլ կազմակերպության (կազմակերպությունների) հետ.
- 7.1.3 Միությունը կարող է միանալ այլ կազմակերպությանը,
- 7.1.4 Միությունը կարող է բաժանվել այլ կազմակերպությունների,
- 7.1.5 Միությունից կարող է (են) առանձնանալ կազմակերպություններ,
- 7.1.6 Միությունը կարող է վերակազմավորվել հասարակական միավորման որևէ այլ կազմակերպական իրավական տեսակի համ հիմնադրամի:
- 7.2 Միության լուծարումը հանգեցնում է նրա գործունեության դադարմանը՝ առանց իրավունքները և պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց փոխանցվելու: Միությունը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գործունեությունը՝ դադարած, նրա գործունեության դադարման պետական գրանցման պահից:
- 7.3 Միությունը կարող է կամավոր լուծարվել համագումարի որոշմամբ:
- 7.4 Միության հարկադիր լուծարման մասին որոշում կարող է ընդունել միայն դատարանը՝ պետական լիազորված մարմանի պահանջով և միայն օրենքով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում:

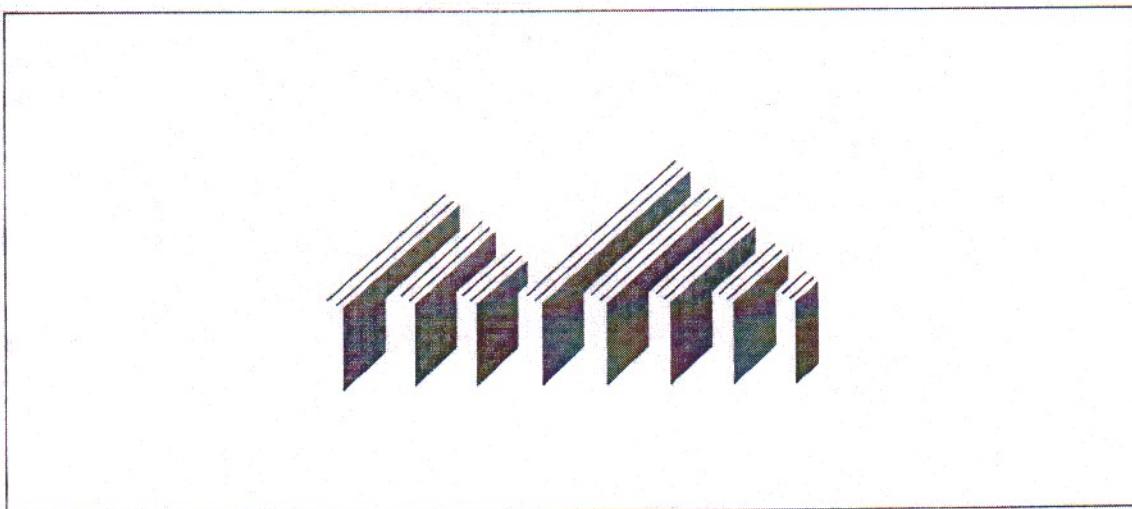
- 7.5 Միությունը լուծարվում է քաղաքացիական օրենսգրքով, օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև սնանկության հետևանքով:
- 7.6 Միությունը լուծարվելու դեպքում պարտառերերի պահանջները բավարարելուց հետո մնացած գույքն ուղղվում է Միության կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում փոխանցվում է պետական բյուջե:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ
ՀԱԳՄ կանոնադրության

ՀԱԳՄ խորհրդանիշ

ՀԱԳՄ դրույթ

Հակիրճ տեղեկատվություն

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության 2018 թվականի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությունը 2018 թվականի ընթացքում շարունակել է իր գործունեությունը կանոնանադրությամբ ամրագրված պահանջների իրականացման ուղղությամբ:

Ինչպես և անցյալ ժամանակահատվածում՝ կարևորագույն խնդիրներից է մնում գործարարության շահերի ներկայացումը և պաշտպանությունը, անկախ դրանց մեծությունից և ձյուղային պատկանելությունից:

1. ՀԱԳ Միությունն իր հիմնական գործառույթներից մեկը համարելով ՀՀ իշխանությունների (Ազգային ժողով, կառավարություն, նախարարություններ և գերատեսչություններ) հետ գործընկերության զարգացումը՝ շարունակել է կառուցողական երկխոսության պրակտիկան: Կազմակերպվել են տնտեսական ոլորտին վերաբերող նոր օրենքների, ինչպես նաև գործող օրենքներում փոփոխություններ և լրացումնարեր կատարելու մասին օրենքների նախագծերի քննարկումներ և Միության անդամների միասնական կարծիքի մշակում և ներկայացում: Այդ գործընթացին ակտիվորեն մասնակցել է Միությունում ձևավորված տարբեր կազմակերպությունների մասնագետներից կազմված նտեսագիտական հանձնաժողովը: Տարվա ընթացքում Միության կարևոր խնդիրներից մեկն է եղել ՀՀ կառավարության կողմից մշակված նոր Հարկային օրենսգրքի նախագծի քննարկումներին մասնակցելը: Կազմվել և Միության անդամներին է ներկայացվել քննարկումների ժամանակացույց: Միության նախաձեռնությամբ, Հարկային խորհրդի գործարարության շահերը ներկայացնող հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, ստեղծվել է հարթակ, որում ներգրավվել են ՀՀ մասնակցությամբ, ստեղծվել է հարթակ, որում ներգրավվել են ՀՀ Առևտրարայունաբերական պալատը, Հաշվապահների և առևտիսորների ասոցիացիան, Հայ-ամերիկյան առևտրի պալատը, «Հարկ վճարողների պաշտպանություն» ՀԿ-ն և Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությունը: Դա հնարավորություն է տվել ձևավորելու բիզնես հանրությունը ներկայացնող կազմակերպությունների միասնական կարծիք:

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել Ազգային ժողովի կողմից ընդունված Հարկային օրենսգիրքը: Սակայն, հաշվի առնելով, որ օրենսգրքի ոչ բոլոր դրույթներն են բավարարել գործարար հատվածին, գործարարության շահերը ներկայացնող հասարակական կազմակերպությունները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության հետ համատեղ, շարունակել են աշխատանքները և ներկայացրել առաջարկություններ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու ուղղությամբ:

2. Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությանը և նրա անդամներին մշտապես հուզել են Հայաստանի տցիալ-տնտեսական զարգացման և հատկապես դրան խոշընդոտող հարցերը, խոչընդոտների վերացման ուղիները: ՀԱԳՄ-ն ՀՀ առաջատար բուհերի հետ քննարկել է Հայաստանի տնտեսության առկա վիճակը և փորձել առաջնահերթ անելիքները գիտականորեն հստակեցնել: Կատարված աշխատանքների արդյունենքն ամփոփվել են ՀԱԳՄ և Երևանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության և կառավարման ֆակուլտետի կողմից ս.թ. նոյեմբերին համատեղ կազմակերպած «Հայաստանի տնտեսության զարգացման արդի հիմնախնդիրները և ռազմավարական ուղղությունները» թեմայով գիտագործնական խորհրդաժողովում: Միջոցառումնը ներկա էին ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարար Տիգրան Խաչատրյանը, ՀՀ շահագրգիռ կառույցների, գործարար համայնքի և մասնագիտացված բուհերի ներկայացուցիչներ: Խորհրդաժողովում ներկայացված վերլուծական ելույթները հողվածների տեսրով տպագրվել են Միության կողմից հովանավորված ժողովածուի մեջ:
3. Ինչպես և նախորդ ժամանակահատվածում՝ 2018թ.-ին ևս ՀԱԳՄ կարևորագույն խնդիրներից է եղել ԵԱՏՄ ուղղությամբ ակտիվ գործունեության ծավալումը: Լինելով ՀՀ ներկայացուցիչը ԵԱՏՄ Գործարար խորհրդում՝ ՀԱԳՄ-ն 2018թ. ողջ ընթացքում գործնական սերտ կապերի մեջ է եղել ԵԱՏՄ կառույցների հետ:

2018թ.-ին ՀԱԳՄ մասնակցությունը ԵՏՀ-ի և ԵԱՏՄ-ին առնչվող միջոցառումներին.

- Փետրվարի 8-9 - ԵԱՏՄ Գործարար խորհրդի նախագահության նիստ, «Ռուսական բիզնեսի շաբաթ - 2018» ֆորում, ՌԱԳՄ համագումար Սոսկվա (մասնակց. Է. Կիրակոսյան):
- Հունիսի 6, 8, 13 - ԵԱՏՄ ներքին շուկայի գործունեության շրջանակներում խոչընդոտունների, քացառությունների և սահմանափակումների հարցերով քննարկումներ (ՀԱԳՄ գրասենյակ):
- Օգոստոսի 8 - ՀՀ-ից ՌԴ քջային հեռախոսների և պլանշետների արտահանման հետ կապված խոչընդոտունների վերացման հարցի քննարկում, Սոսկվա (տեսակոնֆերանս, ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության դահլիճ):
- Սեպտեմբերի 4 - Երևան ժամանելիք ԵՏՀ պատվիրակության հետ հանդիպմանը նախապատրաստված մասնակցելու, ինչպես նաև ԵԱՏՄ տարածքում ՀՀ գործարար համայնքին հուզող հին ու նոր խնդիրների, խոչընդոտունների և հարակից այլ հարցերի հաստակեցման նպատակով հանդիպում-քննարկում ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղակալ Ալբերտ Բաբայանի հետ (ՀԱԳՄ գրասենյակ):
- Սեպտեմբերի 19 - Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի Տնտեսության և ֆինանսական քաղաքականության հարցերով Կոլեգիայի անդամ (նախարար) Տիմուր Մեկեշիչ Ժակսիլիկովի գլխավորած պատվիրակության հանդիպում-քննարկումը ՀՀ գործարար համայնքի հետ (ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության նիստերի դահլիճ):
- Սեպտեմբերի 27 - ԵԱՏՄ Գործարար խորհրդի նախագահության նիստ, Սոչի - (մասնակց. ՀԱԳՄ պատվիրակությունը Ա. Ղազարյանի գլխավորությամբ):

- Հոկտեմբերի 19 – «Եվրասիական շաբաթ» հարկային ու արտարժութային սեկցիայի քննարկումներին մասնակցության նախապատրաստում ՀԱԳՄ տնտեսագետների հանձնաժողովում (ՀԱԳՄ գրասենյակ):
- Հոկտեմբերի 22-24 - «Եվրասիական շաբաթ» ցուցահանդեսային համաժողով, Երևան («Մերիդիան» միջազգային ցուցահանդեսային կենտրոն):
- Հոկտեմբերի 30 - ԵԱՏՄ Գործարար խորհրդի Պատվո նշանով պարզևատրվեցին ՀԱԳՄ անդամներ Էմիլ Գրիգորյանը, Սիարոն Չիլինգարյանը և Սերգեյ Մաթևոսյանը (ՀԱԳՄ գրասենյակ, ՀԱԳՄ նախագահության նիստ):
- Նոյեմբերի 14 - ԵԱՏՄ «Մրգային և բանաջարեղենային հյութամթերքների տեխնիկական կանոնակարգի» նախագծի քննարկում, Մոսկվա (տեսակոնֆերանս, ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության դահլիճ):
- Նոյեմբերի 21 - ԵԱՏՄ «Մննդամթերքի անվտանգության մասին» տեխնիկական կանոնակարգում փոփոխություններ կատարելու մասին քննարկում, Մոսկվա (տեսակոնֆերանս, ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության դահլիճ):
- Դեկտեմբերի 14 - ԵՏՀ-ի և ԵԱՏՄ Գործարար խորհրդի միջև փոխգործակցության Կոնսուլտատիվ խորհուրդի 3-րդ նիստ, Մոսկվա (առկա մասնակց.՝ Ս. Շիրիկյան, Հ. Բերակյան և հեռակա (տեսակոնֆերանսի ռեժիմով) մասնակց. ՀԱԳՄ անդամներ. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության դահլիճ):
- Դեկտեմբերի 21 - Եվրասիական արդյունաբերական համագործակցության ցանցի ստեղծման վերաբերյալ ԵՏՀ փորձագիտական հարթակի նիստ, Մոսկվա (տեսակոնֆերանս, ՀՀ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարության դահլիճ):

2018թ.-ին ստեղծվել են ԵԱՏՄ ոլորտային նոր հանձնաժողովներ և աշխատանքային խմբեր, որոնց կազմում ընդգրկվել են նաև ՀԱԳՄ գործարարներ և ՀԱԳՄ կողմից առաջարկված մասնագետներ:

Հաշվետու տարում էլեկտրոնային նամակների և ՀԱԳՄ կայրի միջոցով շարունակվել են ԵԱՏՄ տարբեր տեխնիկական կանոնակարգերի և դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու նախագծերի և ԵԱՏՄ այլ նյութերի տարածումը:

ՀԱԳՄ կողմից շարունակվել է ԵԱՏՄ տարբեր ստորաբաժանումների առաջ բարձրաձայնվել դեռևս չլուծված ինչպես հին, այնպես էլ նոր ի հայտ եկած խոշընդուների վերացման հացը:

4. Ինչպես և նախորդ տարիներին՝ 2018թ. ընթացքում շարունակվել է ՀԱԳՄ անդամների աշխատանքի պրակտիկա դարձած պարբերական հանդիպումները ՀՀ նախագահի, վարչապետի և տնտեսական բլոկի նախարարների հետ (բարձրացված հարցերի վերաբերյալ ընդունված որոշումները ձևակերպվում են արձանագրությամբ, ինչը հնարավորություն է տալիս իրականացնել կատարման հսկողությունը):
5. Հաշվետու տարում շարունակական աշխատանք է տարվել Միության միջազգային կապերի ստեղծման և ամրապնդման ուղղությամբ. տարվա ընթացքում միությունը

հյուրընկալել է տարբեր երկրների մի շարք գործարար պտվիրակությունների՝ այդ թվում Չեխիայից, Բուլղարիայից, Ռուսաստանից, Իրանից, Ճապոնիայից, Սիրիայից: Մայիսի 17-ին Երևանում տեղի ունեցավ Անծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության գործարար խորհրդի տնօրենների խորհրդի 58-րդ հերթական նիստը, որը դեկավարում էր ՀԱԳՄ նախագահ Արսեն Ղազարյանը: Անծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության Գործարար խորհրդի անդամներն են Ռուսաստանը, Ռուսական, Թուրքիան, Ռումինիան, Բուլղարիան, Աւրիան, Ալբանիան, Հունաստանը, Սոլյովան, Վրաստանը, Ադրբեյջանը և Հայաստանը: 2018թ. հունվարի 1-ից Գործարար խորհրդը դեկավարում է Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության նախագահ Արսեն Ղազարյանը:

6. Զգալի աշխատանք է տարվել Զինաստանի գործարար շրջանների հետ կապերի ստեղծման և ամրապնդման ուղղությամբ:

Ակտիվորեն աշխատում է Զինաստանի Ժողովրդական Զանրապետության Նինգրո քաղաքում բացված Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության և ՀՀ առևտրարդյունաբերական պալատի պաշտոնական ներկայացուցչության գրասենյակը: Գրասենյակն զբաղվում է հայ-չինական համագործակցության գործարար կապերի ակտիվացման, հայ գործարարների շահերի պաշտպանության, չինական շուկայում հայկական արտադրանքի պատշաճ ներկայացման և այլ հարցերով:

Ակտիվորեն գործում է Զինաստանի Շանդոնգ նահանգի Չինգդաո քաղաքի «Զինաստանի գոտի և ճանապարհ համագործակցության նորարարական կենտրոնում» (BRCIC) հիմնված Հայաստանի համագործակցության գրասենյակը, որը կոչված է աջակցելու չինական շուկայում հայկական արտադրանքի ներկայացմանը, առաջմղմանը և գործընկեր կառույցներ գտնելուն: Զինական կողմը Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությանը և ՀՀ առևտրարդյունաբերական պալատին նշված կենտրոնում մի քանի տարի ժամկետով տրամադրում է հայկական արտադրության ապրանքների և ծառայությունների ցուցադրման և ներկայացման համար հարմարեցված տաղավարներ և համապատասխան գրասենյակային տարածքներ:

7. Հաշվի առնելով, որ աշխատանքի որակը դառնում է բիզնեսի զարգացման կարևորագույն գործոն՝ Միությունն ուժեղացրել է կապը ուսումնական հաստատությունների հետ, ակտիվորեն մասնակցել ՄԿՈւ ԶԱԿ-ի և «Կրթության որակի բարելավման» հիմնադրամի աշխատանքներին:

8. ՀԱԳ Միության կանոնադրական պահանջներին համապատասխան աշխատանքներ են տարվել Միության կառուցվածքի կատարելագործման, ստեղծված տարածքային և ճյուղային միությունների գործունեության ակտիվացման ուղղությամբ:

Արդյունավետ է աշխատել Միության տնտեսագետների հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկված են մի շարք առաջատար կազմակերպությունների մասնագետներ: Հանձնաժողովն ակտիվ գործունեություն է ծավալել հարկային և մարսային օրենքերի նախագծերի քննարկման և դրանց վերաբերյալ միության միասնական առաջարկությունների և դիտողությունների ձևավորման ուղղությամբ:

9. Ինչպես և նախկինում՝ շարունակվել է համագործակցությունը զանգվածային լրատվամիջոցների հետ: Միության բոլոր կարևոր միջոցառումները լուսաբանվել են ԶԼՄ-ներում՝ պարբերաբար տպագրվել են հոդվածներ, անցկացվել հարցազրույցներ Միության ղեկավարների հետ: Ակտիվ գործում է Միության կայքը՝ www.umba.am, որն անընդհատ թարմացվում է միության գործունեությանը վերաբերող տեղեկատվությամբ՝ նորություններ, նախագծեր և այլն: Ցանկալի կլինիկ Միության կայքի նորություններ բաժնում պարբերաբար տեղադրվեին նաև տեղեկություններ Միության անդամ ձեռնարկություններում տեղի ունեցող կարևոր իրադարձությունների մասին:

Հակիրճ տեղեկատվություն

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության 2017 թվականի ընթացքում
կատարած աշխատանքների մասին

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությունը 2017 թվականի ընթացքում շարունակել է իր գործունեությունը կանոնանադրությամբ ամրագրված պահանջների իրականացման ուղղությամբ:

Ինչպես և անցյալ ժամանակահատվածում՝ կարևորագույն խնդիրներից է մնում գործարարության շահերի ներկայացումը և պաշտպանությունը, անկախ դրանց մեծությունից և ձյուղային պատկանելությունից:

1. **ՀԱԳ Միությունն իր հիմնական գործառույթներից մեկը համարելով ՀՀ իշխանությունների (Ազգային ժողով, կառավարություն, նախարարություններ և գերատեսչություններ) հետ գործընկերության զարգացումը՝ շարունակել է կառուցղական երկխոսության պրակտիկան: Կազմակերպվել են տնտեսական ոլորտին վերաբերող նոր օրենքների, ինչպես նաև գործող օրենքներում փոփոխություններ և լրացումնաբեր կատարելու մասին օրենքների նախագծերի քննարկումներ և Միության անդամների միասնական կարծիքի մշակում և ներկայացում: Այդ գործընթացին ակտիվորեն մասնակցել է Միությունում ձևավորված տարրեր կազմակերպությունների մասնագետներից կազմված տնտեսագիտական հանձնաժողովը:**

Տարվա ընթացքում Միության կարևոր խնդիրներից մեկն է հանդիսացել ՀՀ կառավարության կողմից մշակված նոր Հարկային օրենսգրքի նախագծի քննարկումներին մասնակցելը: Կազմվել և Միության անդամներին է ներկայացվել քննարկումների ժամանակացույց: Միության նախաձեռնությամբ Հարկային խորհրդի գործարարության շահերը ներկայացնող հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ ստեղծվել է հարթակ, որում ներգրավվել են ՀՀ Առևտրարայունաբերական պալատը, Հաշվապահների և առողջապահության նախարարությունը: Դա հնարավորություն է տվել ձևավորելու բիզնես հանրությունը ներկայացնող կազմակերպությունների միասնական կարծիք:

Հարկային օրենսգրքը ընդունվել է Ազգային ժողովի կողմից և ուժի մեջ մտել 2018թ. հունվարի 1-ից: Սակայն, հաշվի առնելով, որ օրենսգրքի ոչ բոլոր դրույթներն են բավարարել գործարարությանը, գործարարության շահերը ներկայացնող հասարակական կազմակերպությունները ՀՀ ֆինանսների նախարարության հետ համատեղ շարունակել են աշխատանքները և ներկայացրել առաջարկություններ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու ուղղությամբ: Արդյունքում 21.12.2017թ.

ընդունվել է «ՀՀ Հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքը: Հարկային օրենսգրքի բարելավման ուղղությամբ աշխատանքները կշարունակվեն նաև ընթացիկ տարում:

2. 2017թ. ընթացքում ՀԱԳՄ ուշադրության կենտրոնում շարունակում էին մնալ Եվրասիական տնտեսական միության անդամակցության հետ կապված բիզնես հանրության խնդիրները: Միությունը, որպես Հայաստանի բիզնեսը ներկայացնող մարմին, հանդիսանում է Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի (ԵՏՀ) կողմից ձևավորված մի շարք կոնսուլտատիվ խորհուրդների և հանձնաժողովների անդամ: ՀԱԳՄ-ն շարունակել է ակտիվորեն մասնակցել ԵԱՏՄ անդամ երկրների բիզնես հանրության շահերը ներկայացնելու և պաշտպանելու նպատակով դեռևս նախորդ տարիներին ստեղծված ԵԱՏՄ գործարար խորհրդի աշխատանքներին՝ լինելով ՀՀ ներկայացուցիչն այդ կառույցում:

2017թ.-ին ստեղծվել են ԵԱՏՄ ոլորտային նոր հանձնաժողովներ և աշխատանքային խմբեր, որոնց կազմում ընդգրկվել են ՀԱԳՄ գործարարներ և ՀԱԳՄ կողմից առաջադրված մասնագետներ:

ԵԱՏՄ-ին Հայաստանի անդամակցության անցած տարիների ընթացքում ի հայտ են եկել և՝ առավելություններ, և՝ խնդիրներ: 2017թ.-ին ՀԱԳՄ կողմից շարունակվել է ԵԱՏՄ տարրեր ստորաբաժանումների առաջ բարձրաձայնվել դեռևս չլուծված ինչպես հին, այնպես էլ նոր ի հայտ եկած խոշնդրությունների վերացման հարցը (օր. հում աղադրած մսամթերքի՝ բաստուրմա, սուզուխ, խամոն տեսակների ՌԴ արտահանման արգելքի, հանքային ջրերում բորի քանակի թույլատրելի շեմի, ԵԱՏՄ տարածքով թանկարժեք բեռների տեղափոխման կարգի, ԵԱՏՄ անդամ երկրների սպորտսմենների ՌԴ-ում լեզեներներ համարելու խնդրի և այլ էական հարցերի հետ կապված):

Տարվա ընթացքում տեղի են ունեցել ՀԱԳՄ, Հայաստանի միջազգային տնտեսական ինտեգրման և բարեփոխումների նախարարության և Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի կողմից կազմակերպված մի շարք կլոր սեղաններ և հանդիպումներ բիզնեսի ներկայացուցիչների և Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի (ԵՏՀ) կողեզրայի անդամ նախարարների հետ:

Այդ հանդիպումների ընթացքում բիզնեսի ներկայացուցիչները ներկայացրել են իրենց հուզող հարցերը, նշել տեխնիկական կանոնակարգման, հարկային ձևակերպման, հարկային վարչարարության և տարանցման հայտարարության խնդիրները: Նշված բոլոր հարցերը ներկայացվել են ԵՏՀ-ին:

Նման միջոցառումներից մասնավորապես կարելի է նշել 2017թ. մայիսի 27-29-ը Ծաղկաձորում կայացած «Եվրասիական տնտեսական միություն - Հայաստան» ամենամյա տնտեսական համաժողով, որին մասնակցեցին շուրջ 400 գործարար և հրավիրյալ՝ այդ թվում 100-ից ավելին ԵԱՏՄ անդամ այլ երկրներից:

Միության պատվիրակությունը մասնակցել է Հունաստանում կայացած երկու գործարար համաժողովներին. 2017թ. սեպտեմբերի 11-ին Սալոնիկում՝ «ԵԱՏՄ-Հունաստան. նոր կամուրջ համագործակցության և զարգացման համար» գործարար համաժողովին և

հոկտեմբերի 9-10-ը Աթենքում՝ «Արևելքից Արևմուտք կամուրջներ կառուցելով» խորագրով «ԵՄ-Եվրասիա-Չինաստան» գործարար համաժողովին:

ՀԱԳՄ-ն մասնակցել է 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող ԵԱՏՄ նոր Սարսային օրենսգրքի նախագծի քննարկումներին, ինչպես նաև ՀՀ բիզնես հանրության շրջանում տարածել դրանում առկա նորամուծությունները:

3. Ինչպես և նախորդ տարիներին՝ 2017թ. ընթացքում շարունակվել է ՀԱԳՄ անդամների աշխատանքի պրակտիկա դարձած պարբերական հանդիպումները ՀՀ նախագահի, վարչապետի և տնտեսական բյուջեի նախարարների հետ (քարձրացված հարցերի վերաբերյալ ընդունված որոշումները ձևակերպվում են արձանագրությամբ, ինչը հնարավորություն է տալիս իրականացնել կատարման հսկողություն):

ՀԱԳՄ առաջարկությամբ՝ ՀՀ կառավարության փետրվարի 9-ի նիստում ընդունվեց որոշում հայ մեծ գործարար և բարերար Ալեքսանդր Մանթաշյանցի ծննդյան օրը՝ մարտի 3-ը, նշել որպես «գործարարի օր»:

2017թ. խորհրդարանական ընտրությունների հետ կապված՝ ՀԱԳՄ-ն հանդես եկավ հայտարարությամբ, որում մասնավորապես ասվում էր. «Միությունը թեև իր 20-ամյա գործունեության ընթացքում մշտապես զերծ է մնացել երկրում տեղի ունեցած նախընտրական գործընթացներում հրապարակային դիրքորոշում արտահայտելուց, այդուհանդերձ, նկատի ունենալով գործող կառավարության Հայաստանի տնտեսության առողջացմանը, առկա ներուժի նպատակային զարգացմանը, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը և սոցիալական կարևորագույն ծրագրերի իրականացմանը միտված քայլերը, անհրաժեշտ է համարում սատարել ներկա կառավարությանը և իշխանությունների որդեգրած արմատական բարեփոխումների քաղաքականությանը»: Կոչ էր արվում ՀՀ քաղաքացիներին ապրիլի 2-ի խորհրդարանական ընտրություններին կատարել այնպիսի գիտակցված ընտրություն, որով կապահովվի մեր երկրի անվտանգության ամրապնդման ու տնտեսական արմատական բարեփոխումների շարունակությունը:

4. Տարվա ընթացքում Միության անդամները ակտիվորեն մասնակցել են գործարարությանը հուզող զանազան հարցերին նվիրված կլոր սեղաններին և ըննարկումներին: Մասնավորապես կարելի է նշել հուլիսի 6-ին կայացած «Հայաստանի Հանրապետություն. երկու տարի ԵԱՏՄ կազմում. առաջին արդյունքները» խորագրով կլոր սեղանը, սեպտեմբերի 27-ին՝ «ԵԱՏՄ-ին Հայաստանի անդամակցության օգուտներն ու կորուստները» հանրային քննարկումը, հոկտեմբերի 5-7-ին՝ Եվրասիական գործընկերության երկրորդ միջազգային համաժողովը և Ռուս-հայկական միջտարածաշրջանային վեցերորդ համաժողովը և այլ:

5. Հաշվետու տարում շարունակական աշխատանք է տարվել Միության միջազգային կապերի ստեղծման և ամրապնդման ուղղությամբ. տարվա ընթացքում միությունը հյուրընկալել է տարբեր երկրների մի շարք գործարար պտույտակությունների, այդ թվում Չեխիայից, Բուլղարիայից, Ռուսաստանից, Իրանից, Ճապոնիայից, Միջագետական:

Մարտի 22-ին ՀԱԳՄ պատվիրակությունը մասնակցել է Արու Դարիում անցկացված «Հայաստան –ԱՍՏ» ներդրումային համաժողովին:

Հունիսի 9-ին ՀԱԳՄ պատվիրակությունը մասնակցել է Հայաստան-Իտալիա գործարար համաժողովին՝ «Հայաստանը, որպես կամուրջ դեպի Եվրասիական և իրանական շուկաներ» խորագրով:

Հունիսի 14-ին Երևանում կայացավ Հայ-տաշիկական գործարար համաժողովը, որը վարում էր ՀԱԳՄ նախագահ Ա. Ղազարյանը: Կնքվեց Համագործակցության հուշագիր՝ ՀԱԳ Միության և Տաշիկական հասուլկ մետաղներ ՈՒՎԿ-ի միջև:

6. Սեպտեմբերի 18-20-ին կայացավ «Հայաստան-Սփյուռք» 6-րդ համաժողովը, որի շրջանակներում անցկացվեց Հայկական առևտրային ցանցի (ՀԱՅ) տարեկան ժողովը: Կայացավ նաև ՀԱՅ-ի երրորդ մրցանակաբաշխության արարողությունը. «Տարվա բիզնես անհատականություն-2017», «Հայաստանի բիզնես գերազանցություն» մրցանակը տրվեց Միության նախագահ Արսեն Ղազարյանին՝ իր գործարարական և հասարակական գործունեության համար, ինչպես նաև «Վիվասել ՄՏՍ»-ի գլխավոր տնօրեն Ռայֆ Յիրիկյանին, «Համաշխարհային գլոբալ նվաճում» մրցանակը շնորհվեց Շարժայի բանկի գործադիր տնօրեն Վարուժան Ներգիզյանին, «Հայաստանի ներդրող» մրցանակը՝ «Վիասֆեր տեխնոպարկ» ՓԲԸ-ի հիմնադիր Թոնի Մորոյանին:

7. Զգալի աշխատանք է տարվել Չինաստանի գործարար շրջանների հետ կապերի ստեղծման և ամրապնդման ուղղությամբ:

Հունիսին Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության Նինգրո քաղաքում բացվեց Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության և ՀՀ առևտրարդյունաբերական պալատի պաշտոնական ներկայացուցության գրասենյակը: Գրասենյակը զբաղվելու է հայ-չինական համագործակցության գործարար կապերի ակտիվացման, հայ գործարարների շահերի պաշտպանության, չինական շուկայում հայկական արտադրանքի պատշաճ ներկայացման և այլ հարցերով:

Նոյեմբերին Չինաստանի Շանդրնգ նահանգի Չինգդաո քաղաքի «Չինաստանի գոտի և ձանապարհ համագործակցության նորարական կենտրոնում» (BRCIC) հիմնվել է Հայաստանի համագործակցության գրասենյակը, որը կոչված է աջակցելու չինական շուկայում հայկական արտադրանքի ներկայացման, առաջմղման, գործընկեր կառույցներ գոտնելու: Գրասենյակը բացվել է ՀԱԳՄ և «Գոտի և ձանապարհ համագործակցության նորարարական կենտրոն» հիմնադրամի միջև 2017թ. հունիսին կնքված պայմանագրի հիման վրա: Ստորագրված պայմանագրերի համաձայն չինական կողմը Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միությանը և ՀՀ առևտրարդյունաբերական պալատին նշված կենտրոնում 5 տարի ժամկետով տրամադրում է հայկական արտադրության ապրանքների և ծառայությունների ցուցադրման և ներկայացման համար հարմարեցված տաղավարներ և համապատասխան գրասենյակային տարածքներ:

8. Հաշվի առնելով, որ աշխատանքի որակը դառնում է բիզնեսի զարգացման կարևորագույն գործոն, Միությունն ուժեղացրել է կապը ուսումնական հաստատությունների հետ, ակտիվորեն մասնակցել ՄԿԸ ԶԱԿ-ի և «Կրթության որակի բարելավման» հիմնադրամի աշխատանքներին:

9. ՀԱԳ Միության կանոնադրական պահանջներին համապատասխան աշխատանքներ են տարվել Միության կառուցվածքի կատարելագործման, ստեղծված տարածքային և ձյուղային միությունների գործունեության ակտիվացման ուղղությամբ:
Արդյունավետ է աշխատել Միության տնտեսագետների հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկված են մի շարք առաջատար կազմակերպությունների մասնագետներ: Հանձնաժողովը ակտիվ գործունեություն է ծավալել հարկային և մաքսային օրենքերի նախագծերի քննարկման և դրանց վերաբերյալ միության միասնական առաջարկությունների և դիտողությունների ձևավորման ուղղությամբ:
10. Ինչպես և նախկինում՝ շարունակվել է համագործակցությունը զանգվածային լրատվամիջոցների հետ: Միության բոլոր կարևոր միջոցառումները լուսաբանվել են ԶԼՍ-ներում՝ պարբերաբար տպագրվել են հոդվածներ, անցկացվել հարցազրույցներ Միության դեկավարների հետ: Ակտիվ գործում է Միության կայքը՝ www.umba.am, որն անընդհատ թարմացվում է միության գործունեությանը վերաբերող տեղեկատվությամբ՝ նորություններ, նախագծեր և այլն: Ցանկալի կլիններ Միության կայքի նորություններ բաժնում պարբերաբար տեղադրվեին նաև տեղեկություններ Միության անդամ ձեռնարկություններում տեղի ունեցող կարևոր իրադարձությունների մասին: Ակտիվ գործում է նաև «Հայաստանի տնտեսական նորություններ» կեկտրոնային պորտալը՝ www.armeniaeconomy.com:

Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության հիմնավորումը՝ ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարին կից հասարակական խորհրդում կազմակերպության ներգրավման աշխատանքների մասնակցության վերաբերյալ

ՀԱԳՄ-ն լինելով Հայաստանի գործարարներին միավորող կառույց շահագրգության է իր լուման ունենալ պետության տարբեր՝ մասնավորապես կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի բնագավառներում իրականացվող հետևյալ բազմաբնույթ գործառույթներում՝

- կրթության և գիտության բնագավառների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի նախագծերի ու կրթության և գիտության բնագավառներում Հայաստանի Հանրապետության պետական քաղաքականության մշակում..
- պետական կրթական չափորոշիչների մշակում և դրանց իրականացման մոնիթորինգ.
- հանրակրթության պետական չափորոշիչ մշակում, հանրակրթական պետական ծրագրերի, օրինակելի ուսումնական պլանների, առարկայական ծրագրերի մշակում և հաստատում.
- բարձրագույն և հետրուհական մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և որակավորումների բնութագրերի մշակում ու հաստատում՝ ըստ մասնագիտությունների և կրթական աստիճանների.

- արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման ռազմավարության մշակում, ըստ մասնագիտությունների ու կրթական աստիճանների՝ արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների պետական կրթական չափորոշիչների և որակավորումների բնութագրերի, արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների մասնագիտացումների ցանկերի հաստատում.

- Հայաստանի Հանրապետության նախարարությունների, պետական կառավարման այլ մարմինների, պետական կառավարչական հիմնարկների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համատեղ ուսումնառաստիարակչական բնույթի միջոցառումների, կրթության և գիտության հարցերով համաժողովների, խորհրդակցությունների և այլ միջոցառումների կազմակերպում:

- մշակույթի բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրերի՝ նպատակային ծրագրերի, ռազմավարությունների, հայեցակարգերի ու զարգացման միջնաժամկետ եւ երկարաժամկետ ծրագրերի մշակումում,

- Հայաստանի Հանրապետության պատմամշակութային ժառանգության հաշվառման, պահպանության, օգտագործման ու համալրման սկզբունքները, կանոնները, չափանիշները (նորմատիվներ) եւ չափորոշիչները մշակում.

- Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ու Միավորված ազգերի կրթական, գիտական եւ մշակութային կազմակերպություն (ՅՈՒՆԵՍԿՕ) է ներկայացնում առաջարկություններ Հայաստանի Հանրապետության պատմության եւ մշակույթի անշարժ հուշարձաններն ու հատուկ պահպանվող պատմամշակութային տարածքները համապատասխանաբար Հայաստանի Հանրապետության պատմության եւ մշակույթի հուշարձանների պետական ցուցակում եւ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային մշակութային ժառանգության ցանկերում ընդգրկելու վերաբերյալ.

- մշակութային արժեքների ապօրինի արտահանումն ու ապօրինի ներմուծումը, ինչպես նաև մշակութային արժեքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի ապօրինի փոխանցումը կանխող եւ կանխարգելող միջոցառումների կանոնակարգում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան։

- պետական թանգարանային, գրադարանային հավաքածուների պետական հաշվառման, պահպանության, վերականգնման, համալրման, ուսումնասիրման, ներկայացման եւ հանրահոչակման կանոնակարգերի սահմանում,

- տեղեկատվության ոլորտի կազմակերպություններին, արվեստի բոլոր տեսակների եւ ձեւերի զարգացմանը, մշակույթի ու արվեստի գործիչների ստեղծագործական գործունեությանը, մշակութային ականավոր գործիչների ստեղծագործական ժառանգության պահպանությանը պետական աջակցության ծրագրերի մշակում։

- Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հյուրախաղային եւ ցուցահանդեսային գործունեությանը նողայնմանը, ստեղծագործական խմբերի ու մշակութային, կրթական եւ գիտական կազմակերպությունների միջեւ տարածաշրջանային համագործակցության, կապերի ու շփումների ստեղծմանն ու զարգացմանը նպաստող ծրագրերի մշակում.

- ժողովրդական ստեղծագործության պահպանման, տարածման ու զարգացման, մշակութաժամանցային գործունեության բազմազանության ապահովման ծրագրեր եւ իրականացնման դրանց դիտանցման (մոնիթորինգ) մշակում.

- մշակույթի բնագավառում մասնագետների պատրաստման, վերապատրաստման, վերաորակավորման և տեղաբաշխման վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում.

- միջազգային մշակութային կազմակերպությունների աշխատանքներին համագործակցություն և մասնակցություն.

- մշակույթի բնագավառում տնտեսական բարեփոխումների ուղղությունների սահմանում ու դրանց իրականացման ապահովում.

- մշակույթի բնագավառում գիտատեխնիկական զարգացման ուղղությունների սահմանում

- զանգվածային տեղեկատվության միջոցներով մշակութային քաղաքականության քարոզչության ծրագրերի մշակում և դրանց դիտանցման (մոնիթորինգ) իրականացնում

- մշակույթի բնագավառի դեկավար կադրերի մասնագիտական որակավորման չափանիշների մշակում

- գրքի, տպագիր արտադրանքի, հրատարակչական գործի զարգացմանը պետական աջակցության ծրագրերի մշակում եւ դրանց դիտանցման (մոնիթորինգ) իրականացնում

Միությունը շահագրգուծ է նաև ունենալ առողջ և գործունակ աշխատողներ, և այս հարցում պատրաստ է իր լուման ներդնել նաև սպորտի բնագավառում՝ մասնավորապես նախարարության ներքոնշյալ գործառույթների իրականացմանը

- օրենսդրական և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի մշակում, սպորտի և երիտասարդության հարցերի բնագավառներում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության կատարելագործման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացնում.

- հանրապետությունում կատարվող մարզական հերթափոխի պատրաստման աշխատանքներին աջակցություն.

- սպորտի և երիտասարդության ոլորտի քարոզչության իրականացնում

- ազգային սպորտային խաղերի պահպանմանը, տարածմանն ու զարգացմանը, սպորտաժամանցային գործունեության բազմազանության ապահովման աջակցում

- համահայկական մարզական և երիտասարդական բնույթի ծրագրերի մշակում՝ համագործակցելով պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ.

- երիտասարդության միջավայրում սոցիալական գործընթացների, դրանց պետության քաղաքական և սոցիալ-տնտեսական վիճակի վրա ազդեցության վերլուծում, ուսումնասիրում և կանխատեսում.

- սպորտի զարգացման հանրապետական նպատակային ծրագրերի մշակում և դրանց մոնիթորինգ իրականացնում: